

Behandel en op basis van bewijs

**Prof. dr. Jan van Busschbach, Erasmus MC
& De Viersprong**

4 oktober 2019
Jaarcongres de Viersprong: Bewogen tijden!

Erasmus MC

Missie Roel

- ❑ **Betere behandeling patiënten met persoonlijkheidsstoornissen**
  - Zowel kwalitatief als kwantitatief
- ❑ **Zoektocht naar effectieve behandelingen**
- ❑ **Voorbij De Viersprong**
  - Actief op nationaal en internationaal niveau

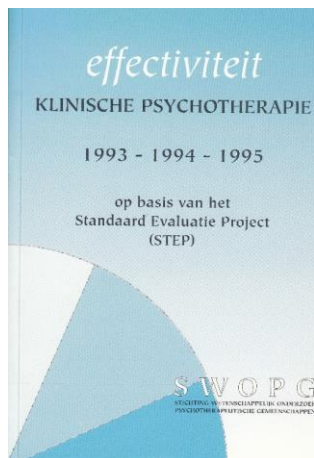
Viersprong uniek startpunt

- Focus op persoonlijkheidsstoornissen
- Kwetsbare behandelingen
  - Duur
  - Betwist
- Sjouk Hartman
  - Inzet reserve voor missie
  - Onderbouwen behandeling
  - Op de kaart zetten van de behandeling van Persoonlijkheidsstoornissen
  - Aantrekken Roel Verheul 2001

Standaard Evaluatie Project: STEP

- ❑ ROM avant la lettre
- ❑ Vergelijken effectiviteit behandelingen

	2001		2002		2003		Total	
	Mean	Effect size	Mean	Effect size	Mean	Effect size	Mean	Effect size
Kliniek, 12 mnd								
Opname totaalscore SCL	227,25		224,48		224,84		224,85	
Ontslag totaalscore SCL	157,00	1,13	180,80	0,71	193,93	0,50	185,86	0,63
6 maanden totaalscore SCL	183,50	0,85	173,25	0,99	167,14	1,12	172,36	1,02
na 1 jaar totaalscore SCL	130,00	1,57	169,47	0,89			165,32	0,96
KKP, 3 mnd								
Opname totaalscore SCL	203,21		202,19		211,23		205,31	
Ontslag totaalscore SCL	146,95	1,28	126,55	1,71	131,10	1,82	133,71	1,62
6 maanden totaalscore SCL	143,06	1,36	142,73	1,35	144,52	1,51	143,19	1,41
na 1 jaar totaalscore SCL	135,27	1,73	137,79	1,64			136,77	1,75

Problemen STEP

□ Problemen vergelijkbaar met ROM

- Uitval bij follow up
- Verschillen in diagnose per behandeling
  - ‘Confounding by indication’

Inzet Roel

- ❑ **Pleitbezorger voor patiënten en behandelingen**
  - Nationaal / internationaal
- ❑ **Opwaardering Standard Evaluatie Project**
  - De Sceptre study, Jeugdstudies, MST/FFT
- ❑ **Binnenhalen van 'evidence based' behandelingen**
  - Metalisation Based Treatment (MBT)
- ❑ **Opzetten RCTs**
  - Klinisch versus Ambulant
  - MBT varianten
- ❑ **Protocollering / kwaliteitsborging**
  - Verbeteren kwaliteit behandeling

Pleitbezorger

✓ Roel Verheul over DSM-5 - Vrijdagmiddag Live - NPO Radio 1

<https://www.nporadio1.nl> › vrijdagmiddag-live › onderwerpen › 54968-ro... ▼

11 mei 2012 - Psycholoog **Roel Verheul** vertelt waarom hij uit de werkgroep **DSM-5** is gestapt. Hij vindt het hoofdstuk over persoonlijkheidsstoornissen in het ...

✓ Roel Verheul on Twitter: "@FerencKoolen Zoals ik al schreef ...

<https://twitter.com> › roelverheul › status

15 feb. 2013 - @FerencKoolen Onjuist. Ik had alleen voorkeur voor DSM-IV classificatie PS boven het **DSM-5** voorstel. Ik heb niets tegen DSM als zodanig.

✓ Roel Verheul: blijf DSM-4 gebruiken - Zorgvisie

<https://www.zorgvisie.nl> › Nieuws ▼

9 mei 2012 - Hoogleraar **Roel Verheul** vindt dat Nederland de DSM-4 moet blijven ... persoonlijkheidsstoornissen als het ontwerp voor de **DSM-5** niet wordt ...

Sceptre study

- ❑ **Opwaardering Standard Evaluatie Project (STEP)**
- ❑ **6 instellingen**
- ❑ **2000 patiënten**
- ❑ **Veel aandacht voor preventie uitval**
  - Contracten met instelling
  - Veel aandacht voor de onderzoeksassistenten
  - Fanatiek nabellen
  - Beloningen patiënten
- ❑ **Naturalistische studie**
  - Volgen patiënten in de tijd
  - Correctie achteraf voor case mix

Sceptre output

- ❑ 5 promoties
- ❑ +30 artikelen
- ❑ Kosteneffectiviteit
- ❑ Zware statistiek: propensity score

- ❑ Grote uitstraling
- ❑ Sloeg brug naar verzekeraars
- ❑ Basis voor ander onderzoek
  - MBT, Jeugd, MST

Conclusie Sceptre

- ❑ **Intensief werkt**
- ❑ **Intensief ≠ lang of frequent**
  - Confronterend
- ❑ **Kwaliteit binding therapeut patiënt relevant**
  - Noodzakelijke voorwaarde voor intensief

Binnenhalen van 'evidence based' behandelingen

- ❑ **Mentalization Based Therapy (MBT)**
- ❑ **Trendbreuk....**
  - In plaats van therapie ontwikkelen

Randomised Clinical Trial

- ❑ **Kritiek Sceptre: geen RCT**
  - Maar laat wel het klinisch proces in tact
- ❑ **RCT zijn logistiek complex**
  - Grijpen in het klinische proces
- ❑ **RCT mislukt dan ook gemakkelijk**
  - Bij Sceptre moeilijk achteraf in statistiek
  - Bij RCT moeilijkheden vooraf in klinisch proces

Gelukte RCTs

❑ Therapeutic assessment

- Hilde de Saeger, Jan Henk Kamphuis et al.

❑ Verschillende doseringen van MBT

- Maaïke Smit, Dineke Feenstra et al.

❑ Conclusies

- Meer is niet noodzakelijkerwijze beter
- Kwaliteit therapie lijkt bepalend

Dodo verdict

- All psychotherapies, regardless of their specific components, produce equivalent outcomes...
- “Everybody has won, and all must have prizes”
  - Alice's Adventures in Wonderland

Kwaliteit bepaald

- ❑ Dodo verdict alleen 'waar' bij gelijke kwaliteit
- ❑ De volgende vraag: Wat mag kwaliteit kosten?
  - Wat is de kosteneffectiviteit van de kwaliteitscontrole?

THE
FUN BOY THREE
WITH **BANANARAMA.**

IT AINT WHAT YOU DO ....

FB3

It ain't what you do it's the way that you do it

 de
viersprong

Erasmus MC

Conclusie

❑ Viersprong staat op de kaart

- Psychotherapie bij persoonlijkheidsstoornissen is onderbouwd

❑ Verdere verbetering effectiviteit

- Waarschijnlijk niet via kwantiteit
- Waarschijnlijk via kwaliteit

❑ Wat is de (kosten-)effectiviteit van kwaliteit(-systemen)?

